

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
Hilér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Nyári csönd.

Nyáron jóleső, pihentető csönd borul a világra. A politika áramfejlesztő motora kikapcsolódik az élet vezetékeiből. Politikai szélescsönd van, nemcsak nálunk, hanem világszerte. A hivatásos politikusok pihenőre tértek. A parlamentek bezárták kapuit. Németországot kivéve, ahol most zajlik a választási mozgalom, sehohy élénkebb politikai tevékenység nem észlelhető. Nemzetközi vonatkozásban bennünk a román-jugoszláv váumunió lehetősége, vagy lehetetlensége közelről érdekel, de ez is inkább gazdaságpolitikai jelentőséggel bír, amely mellett a politika csak a sötét háttérben húzódik meg. Csönd van. Nyári csönd.

De azért helytelenül nevezik ezt az időszakot holtszezónak. Mert nagyvették, szorgalmas, nyüzsgő országos munka folyik ez időben, amely híven szolgálja az életet, a politikánál is hívebben. Az ország kétharmad része mezőgazdaságból él s a gazdaközönység most a termés betakarításával foglalatosskodik. Országszerte füstölögnek a cséplőgépek kéményei s a gazda barázdas homlokai méregeti az év eredményeit. A júniusi szárazság jelentékenyen csökkentette — minőségben és mennyiségben egyaránt — a tavasszal még fényesen állott termésnek idej hozamát. Az országos átlag most 6—7 méterháza között váltakozik holdanként, holott sokkal többre volt bízható kilátása. A kapásokat és takarmányféléket megjavította a júliusi csapadék, úgy hogy ezekben emelkedtek a terméskilátások. Másrészt az amerikai szárazság folytán bizni lehet a magyar kenyérmagvak árának emelkedésében, úgy hogy megtérülhet a vámon, ami elvesztett a réven. A gazda természetéhez tartozik, hogy rendszerint mindenem izgul, de a gazda életében rendszerint van számos körülmény is, amely a kiegyenlítést, a kárpótlást, a vigasztalást foglalja magában.

A magyar gazdára nézve megnyugtató és biztató hatással lehet az a tudat is, hogy a kormány a világon mindent elkövet a mezőgazdasági válság enyhítésére. A magyar gazdaközönység minden körülmények között feltétlen számíthat a kormányhatalom támogatására.

A nyári csöndet a nagyközönység tehető része rendszerint utazásra, fűdülésre, hasznos tapasztalatok szerzésére, a külső nagy világ megismerésére használja fel. Magyarországra is ilyenkor sokan látogatnak el idegenek s az idén a Szent Imre-év kivételes ünnepegei különösen sok külföldi látogatót vonzanak a Duna-menti híres szépségű fővárosba és a trianoni szerződéstől megtépett országba. Idegen nemzetek kiválóságai is ellátogatnak hozzánk, akiket őszinte érdeklődés és mély barátságos érzelmek hoz ide közbénk, a magyar nemzet közeli megismerése céljából.

Most is hazánk egy nemes távoli

barátja, a pittsburgi polgármester idők közöttünk s megértő szeméből, amelylyel távolról a magyar nemzet sorsát figyeli, a mély rokonérzés tüze sugárzik felénk. Szavai, amelyekben megemlékezett az tragikus igazságtalanságról, amely Magyarországot sújtotta, fűdítő balszámként hatnak fájó sebeinkre. A pittsburgi polgármester megcsillogtatta a feltámadás, a jóváérel reményét is szívünkben. Ez a mi reményességünk, ez a mi fenntartó erőnk.

E nevezetns látogatással kapcsolatban boldog örömmel mutathatunk rá,

hogy a magyar igazság halad előre a munkáló, verbuváló, erőgyűjtő útján. Barátaink száma évről-évre nő és szaporodik. Már nem állunk izoláltan, magunkra hagyottan, barátok nélkül, ismeretlenül a nagyvilágban. Az ellenséges országokban is ébrednek és erősödik a lelkiismeret szava. Már mind többen és többen tudják világ-szerie hogy a Duna-Tisza közén él egy 1000 éves kulturnemzet, amellyel véres igazságtalanság történt és mind hangosbba válik a követelés, hogy ezt az igazságtalanságot jóvá kell

tenni. Így érlelődik az az intenzív szántásvetés, amelyet az ország és az ország élén álló kormány — gondossággal, tapintattal, óvatos körültekintéssel és lankadatlan éberséggel — 10 év óta végez a külföldön a nemzetközi közvélemény felvilágosítása, megnyerése és meggyőzése mezején. Így érlelődik az idők teljessége, az a nagy ünnep, amelyről Vörösmarty zengett megkapó éneket. Így érlelődik a várva-várt termés, amely beváltja reményeinket: a nemzet újjászületését.

Bács-Bodrog vármegye adóalanyai erre az évre még 3,585.451 pengő adóval tartoznak a kincstárnak.

A megyei közigazgatási bizottsági ülésen Halmi József pénzügyi tanácsos, a pénzügyigazgatóság vezetésével megbízott pénzügyigazgatóhelyettes a megye júliusi adófizetéséről ezeket jelentette:

A múlt évi adóhátralék 904,844 P. Előírás erre az évre 3,779,187 P. A keftő együtt 4,684,032 P. A szaporodás 23,908, a törítés 46,115, a helyesbített tartozás 4,661,725 P.

Erre befizettek júniusig 980,102 és júliusban 96,172, összesen 1,076,274 pengőt. A múlt év hasonló időszakig befolyt 1,156,301 pengő, vagyis az idén 79,827 pengővel, kevesebb folyt be. Az esedékes adótartozás összege 2,640,753 pengő.

Állami egyenes adóban 35,938 köz-

ségi betegpótlási pótdobban 3598, rokkantadobban 1404, késedelemi kamatokban 1376, vagyis összesen 43,593 pengő folyt be.

Általános forgalmi adóban 20,457, fényüzési forgalmi adóban 84 (tehát nem igen élnek luxuriózan a vármegye területén), vagyonátruházási illetékben 58,013, okirati illetékben 4484, törvénykezési illetékben 4652, forgalmi adókban és illetékekben júliusban összesen 88,387 pengő folyt be.

A vagyonválság földek haszonbéréiből 2148,89 pengő folyt be.

Az államot illető bevételek júliusi főösszege 134,130,27 pengő.

A pénzügyigazgatóság júliusban kiadott négy adóértesítési kedvezményt.

A pápai legátus vizitje

a Rómában tanulmányuton lévő Éber Anna festőművésznő műtermében.

A magyarországi Szent Imre-ünnepségeken a pápa képviselőjében Sincero Lajos kúriális bíboros érkezik Magyarországra. A pápai legátus augusztus 14-én, csütörtökön indul Magyarországra s magával hozza Horthy kormányzó részére a pápa kéziratát. XI. Pius pápa legatusa, Sincero bíboros a múlt hét keddjén látogatást tett a ma-

gyar akadémián Szuchy Ferenc keramikus és az Olaszországban tanulmányuton lévő bajai földink, Éber Anna festőművésznő műtermében, ahol a budapesti kiállításra készített, Szent Imrét ábrázoló műalkotásokat nagy megelégedéssel szemlélte meg. A bíboros szerencsekívánatait fejezte ki a művészeknek.

Megkezdődött a szintársulat szervezése.

A Független Magyarság hírt adott már arról, hogy Fodor Oszkár szinigazgató levélben értesítette dr. Puskás Dezső polgármesterhelyettest arról, hogy újonnan szervezett társulatával tarolyában igen gazdag repertoárral szeptember végén fog Bajára jönni, hogy a 6—8 hetes színiüzenyt megtartsa. Fodor Oszkár igen helyesen azért jön ily későn Bajára, mert remélhető, hogy ekkorára a kánikulai rekkenő hőség alább fog hagyni s nem lesz oly elviselhetetlen hőség a színházban. Ekkorára a fűdőszezon is a végére jár, meg fog szűnni az intenzív vizélet a Dunán és a nyaralók is hazajönnnek úgy a külföldi, mint a hazai fűdőkéből.

A szombathelyi sziniszzezon a vége felé jár, a szerződésük is lejárnak s így

Fodor Oszkár és Fodor Elek is megkezdette társulata szervezését. Az eddigi szerződésekről még nem adtak ki hivatalos jelentést és előreláthatólag csak szeptemberre lesz teljes Fodor Oszkár szintársulatának gárdája. A régi tagok közül megmaradnak a fűdőszezonig Danis Jenő, vitéz Bánky Róbert és felesége: Orbán Viola, vitéz Jakabffy Dezső főrendező és felesége: Fejér Erzsébet, Vass Irma, Egri Berta és a népszerű vált Harcos Irén szubret. A többi tag sorsa bizonytalan. Zöldhelyi Anna primadonna a budapesti Városi Színházba, Kormos Ferenc Debrecenbe, Károlyi Vilmos pedig Szegedre szerződött. Bizonyos, hogy Sármas Mikó, Darvas Margit és Jánosy Terka már nem térnek vissza. A többi művészel

még folynak a szerződötési tárgyalások. A pécs-bajai szintársulat szombaton augusztus 9-én este fél 9 órakor a szombathelyi Kovács-színházban ünnepelte Tompa Kálmán nyug. szinigazgató színművész 40 éves színeszjubileumát. Ez alkalommal Katona József halhatatlan remekműve, a Bánk Bán került színre Danis Jenő rendezésében. A címszerepet a jubilans játszotta.

A kereskedelmi miniszterium széleskörű adatgyűjtést indított meg.

Az Országos Ipartanács állandó bizottsága elhatározta, hogy egy szerves, az ipar minden ágára kitejedő program felállítását és megvalósítását érdekében az ország ipari viszonyait a leggondosabb vizsgálat tárgyává teszi. Hogy ezt a célt elérje, iparáganként adatgyűjtést kíván eszközölni, hogy így a bajok és kívánságok gondos megvizsgálásával kezdjen hozzá ahhoz a munkához, amelynek végső célkitűzésében a magyar ipar részére teremtendő jobb termelési és értékesítési viszonyok szerepelnek. A munkálatnak leglényegesebb feladata azoknak a szempontoknak a kidomborítása, amelynek segítségével lehetővé válik az ipar szabad mozgásának érintése nélkül és az állambiztosítási szempontok figyelembevételével megtenni mindazt, amire az iparnak szüksége van. A kereskedelmi miniszter leiratával felkérte az Országos Kézműves Testületet e munkában teendő intenzív közreműködésre. Az OKT a kereskedelmi miniszterium által megküldött részletes kérdőív alapján megkezdte a munkálatokat, amelyek a kézművesipar összes szakmáira kiterjednek.

— Bácskából kivándorolt papok jönnek Magyarországra a Szent Imre ünnepegekre. Magyarországból 60 r kath. pap van künt Északamerikában, akik közös megegyezéssel mind hazajönnnek a Szent Imre ünnepegekre. A hazatérő papok között a következő bácskai ismerőseink vannak: Rickert Ernő Lorainból (Ohio), Vojnich Dezső volt szabadkai prépostplébános Daytonból, Eördögh Elemér prelátus Toledóból, dr. Ditelján István egyházzene-művészeti felügyelő Detroitból, P. Unyi Bernardin Himlerwilléből és Lombos László Newbrunswickből. Az ünnepegekre érkező papok közül 20 már meg is érkezett Magyarországra.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött.

Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharomtat betegség ellen kedvezményes áru SULFAROL-t, használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető.

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

Válasz

a Bajai Ujságban megjelent „Idők jele Tompán” című cikkre.

A Bajai Ujság augusztus 6-i számában „Idők jele Tompán” címen cikk jelent meg Tóth Ferenc káplán ur tollából, melynek megvilágítására köszönljük az alábbiakat:

Közlő a káplán ur, hogy f. hó 2-án igen zajos közgyűlése volt Tompa község képviselőtestületének. Közlő továbbá azt, hogy a gyűlés kiemelkedő pontjai közé tartozik Szabó Gyula községi vezetőjegyző ellen 16. pontban elrendelt fegyelmi eljárás ismertetése, amit a közgyűlés egyhangulag hallgatott végig. Hát bizony valóban egyhangulag és unottan hallgatta végig a közgyűlés a felolvasást, mert tudatában van azon körülménynek, hogy ennek semmi komoly alapja nincsen, ez csak egy hajszá volt a vezetőjegyző ellen, kit ahelelyt, hogy közérdekű munkásságában támogatnának, ilyen vénasszonyi pletykák alapján alapuló dolgokkal abban gátolják. Hogy mennyire alaptalan a káplán ur által oly fontosnak tartott fegyelmi eljárást, azt bizonyítja a vizsgálót lefolytató főszolgabírónak az eljárása, ki az említett 16 pontra a vizsgálatot beszüntette, de a felelősök kedvéért az alispán ur, hogy a hatóság pártatlanságát dokumentálja, elrendelte a vizsgálat lefolytatását, jóllehet ő szintén helytállóan találta beszüntetését. Ez eddig nem is a lényeg, hanem az, hogy a felelősök kérték a főjegyzőnek a felfüggesztését, melyet azonban dr. Szabovljevics Dusan alispán törvényes alap hiányában elutasított. Ezen eljárást a képviselő testület igen nagy örömmel vette tudomásul.

Itt kell sóhajtozni és itt kell keresni a gonosz szellemeket, melyeket B. U. szerkesztője a cikkéhez fűzött megjegyzései végén keres. Mi tudjuk azt, kik itt a határszélén vagyunk és látunk mindent, hogy hálával tartozunk az Istennek, hogy ilyen agilis izig-vérig magyar jegyzőnk van, kinek működése alatt lett Szabadka elhagyott tanyáiból a mai Tompa nagyközség.

A fontosabb pontok között említi Káplán Ur a párbérváltságot és a hitoktatáshoz szükséges fuvar, továbbá sekrestye fűtéséhez szükséges famennyiség megszavazását. Erre vonatkozólag az alábbiakat óhajtjuk közölni:

A képviselőtestület azért helyezkedett az elutasítás álláspontjára, mivel az 50 százalékos pótdadjából a kiadásokat fedezni nem tudja. A belügyminiszter a községet adó alapján elégitette ki, elvették a községtől majdnem az egész legelőjét, több száz hold földjét és így a jövedelme annyira megcsappant, hogy éppen csak a legszükségesebb kiadások fedezhetőek.

Éppen a vezetőjegyző volt az, ki ennek ellenére javasolta a vármegyei

határozat tudomásul vételét, de a képviselőtestület a mai rossz gazdasági viszonyok szem előtt tartásával kénytelen volt ellenjavaslatot tenni és a plébános ur kérését, amely mellett 3 képviselőtestületi tag szavazott, 32 szavazattal elutasítani.

Szem előtt tartotta azt, hogy Belágyi Mihály plébános urnak 50 kat. hold igen jó földje van, nagy stóla jövedelemmel rendelkezik és a községtől évi 1370 pengő párbérváltságot és 12 öl fát kap. Szükségtelennek tartotta a hitoktatás céljaira kért fuvar megszavazását akkor, amikor a plébános ur 2 lipicai parádés lóval és 2 igás lóval rendelkezik és a szóbanforgó iskolák alig 1500 lépésnyire vannak a községtől.

A közgyűlés zajosságát ellenben nem a fent említett pontok tárgyalásai okozták, hanem a plébános urnak egyik kijelentése, melyeket a közgyűlés tagjai magukra nézve sértőnek találtak s főleg az a kijelentése, hogy csak 4 katolikus van a képviselőtestületben. Ezeket a pontokat a káplán ur kihagyta a közleményéből, pedig ha a célja az volt, hogy a közgyűlés lefolyását helyes megvilágításban ismeresse a nyilvánosság előtt, ezeket is feltétlenül meg kellett volna említeni. A képviselőtestület tagjai izig-vérig ügyszólván egytől-egyig katolikusok, még hozzá igen jó katolikusok, kik el szoktak járni minden egyes alkalommal az istentiszteletre, míg a cikkben említett katolikusokat Tompa község közönsége istentiszteleten részt venni még nem látta. Mi igen is katolikusok vagyunk. Magyar katolikusok, kik hitünkhez képest élünk és azon vagyunk, hogy amennyire tőlünk telik, a hitközség céljait is szolgáljuk. Nem áll azon hasonlata sem a B. U. szerkesztőjének, melyben Tompa község népét az orosz szovjettal akarja összehasonlítani, nem rombolunk mink templomokat, hanem építünk, még hozzá a község pénzén, iskolákat is építünk, bizonyítja a jelenben épülő 3 új iskola, melyek közül az egyik oltárfülkével van ellátva. De ugyanez a más vallás céljait szolgáló imaházak is épülnek, amelyről, sajnos, mi nem tehetünk és ma már vasárnaponként 3 imaházból ösztönlük ki a baptista vallást követő lakosság.

Volt még egy felszólalás, amely a plébános mellett szavazó 3 képviselő egyikétől hangzott el, mely a községi alkalmazottak és szolgák egy havi kárácsonyi ajándék címén kiutalt aján-dék fizetésnek megvonását indítványozta azzal, hogy ez adassék a plébános urnak. Ehhez, azt hiszem, nem kell kommentár a mai nehéz gazdasági helyzetben, amikor az amugy is csekély tisztviselői fizetés mellett ügyszólván nyomorognak a tisztviselők, kiknek leg többje nagyszámú családdal rendelkezik, kiket iskoláztatni, művelt emberré tenni szeretné. Oh! Mely gonosz lélek bírta a képviselőtestület eme becstelen tagját e nemes indítvány megtételére.

A B. U.-nak elég rosszul sikerült azon megjegyzése is, hogy egy szál ruhába jöttek oda a tisztviselők, kik nem hogy hátat adnának az Istennek, hanem azt félrelökve meg akarnak felelkezni róla. Bátorkodunk közölni, hogy valamennyien, tisztviselők, menekültek vagyunk, kik anyagilag a menekülés következtében teljesen tönkre mentünk és így nem csoda, ha egy ruhában kerültünk Tompára, mindennek ellenére nem kívánjuk, hogy más segítsen bennünket, alamizsnát adjon, csak azt kérjük, hogy amit véres verejtékkel megszereztünk, ne irigyeljék tőlünk.

J. K.

Önállóan dolgozó papucs-készítő

keres azonnali, [vagy későbbi] belépésre, állandó alkalmazásra, vidéki nagytüzem. Cim a kiadóban.

A bajai villamosigazgató megkezdette Székesfehérvárott a villanytelep építkezéseinek felülvizsgálását.

A székesfehérvári városüzem középítkezési panama kivizsgálásánál a bűnügyi eljárás során szombaton délelőtt kihallgatták Zavaros Istvánt, a polgármester öccsét dr. Zavaros Aladár magánéletének részleteiről. Ugyancsak kihallgatták Zamer Lajos villanyserelőt is, aki a villanygyár alkalmazottja volt s akit állásából elbocsátottak. Miként jeleztük, a székesfehérvári panama kivizsgálásába a bajai közgazgatás más faktora is bevonatott. A múlt hét péntekén Székesfehérvárra utazott Horváth Iván bajai villamos-igazgató is.

Dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok pedig visszatért Bajára, mert az adókönyvek revízióját már megejtette. Horváth Iván a Bajai Városi Köztisztviselői Igazgatója szombaton d. e. megtekintette a székesfehérvári villanytelep s Gelb Adolf t. b. műszaki főtanácsossal, valamint Vajna Gábor igazgatóval megkezdte az építkezések felülvizsgálását. A villanygyárnál ugyanis 2 és fél milliárd korona volt a hitel-tulajlás s a vizsgálat most ennek okait kutatja.

Megélénkül a határ, kezdődnek a társas vadászatok.

Magyarország legtöbb uradalmában már folynak a vadászatok, de ezek még teljesen helyi jellegűek. A nyár, a nagy meleg nem kedvez a vadásznak, nem kellemes órákat tölteni felöltözve, nehéz puskát és töltényeket cipelve a forró napon. Ma még csak egyéni a vadászat jellege, de egy-két hét múlva megélénkül mindenütt a határ, mert megkezdődnek a társas vadászatok.

Nagyban is készülődnek rá mindenfelé. Készülődnek a hajtók, számolják a napokat, az erdőkerülők a vadakat. Szép, fejlett az idei vadállomány, hatalmas példányok várják — de hogy várják, félnek tőle — a vadász puskáját.

Augusztus elsején kezdődött a vadászat fogolyra és fűrje. Most folynak a vadászatok vizívdra; a törvény ezt már július elsejétől kezdve megengedi

A tavasz — mondják a vadászok — nagyon jó volt az idén a költésre. De baj is jött közbe. A termés letakarításánál rengeteg fogolyfészék ment tönkre, tele apróska fogoly-tojásokkal. Sok az apró fogoly. Olyanok mint a kis verebek, még csak nem is repülnek. De az első költés, az szép volt. És nagyon jó a foglyok szaporulata is.

Az enyhe tél következménye az is, hogy az aratók találtak olyan fészket is, melyben 20—30 fogolytojás volt.

Most, hogy megkezdődött a vadász-szezon, a bajai és bajavidéki vadászok sorra váltják ki a vadászejegyeiket. A múlt évi vadászszeszonban 84 vadász váltotta ki a vadászejegyét, míg az idejében szezomban a mai napig csak 38-an. Persze bizonyos az, hogy legalább még kétszer ennyi vadász lesz.

Ismeretlen szőlőbetegség lépett fel Baján.

Tagadhatatlan, hogy az idén óriási szőlőtermésre van kilátás, aminek állandóan kedvez az időjárás is. Maga a földművelésügyi miniszter is elismeri ezt hivatalos jelentéseiben, amikor arra utal, hogy az ország legkülönbözőbb helyeiről befutott jelentésekre utalva hírlí adja a rekordszőlőterméskilátást. A szürettől alig 5—6 hét választ el és most a bajai szőlőgazdák kellemetlen felfedezésre jutottak. Azt vették észre, hogy szüret előtt egy eddig ismeretlen szőlőbetegség lépett fel, amely erősen meghehdikepeli a termés kilátásokat. Valami fakó rozsdás szőlőbetegség lépett fel, amit egyes nagy szőlőgazdák siettek a hatóság tudomására hozni. Bejelentették a vármegyei gazdasági

felügyelőségnek, a Bajai Szőlőgazda Egyesületnek, Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesületnek, a Duna-Tisza közí Mezőgazdasági Kamarának, az Országos és az Országos Szőlőgazdák Egyesületének. Szász Ottó nagybirtokos a fakó rozsdából mintákat vett s azokat megvizsgálás végett felküldötte az Ampelológiai Kísérleti Állomásnak. Együttal értesítette Szepessy József szegedi szőlészeti és borászati főfelügyelőt is az új, eddig ismeretlen szőlőbetegség fellépéséről. Szepessy József főfelügyelő szombaton érkezett Bajára, hogy megvizsgálja a bajai szőlőterületen fellépett új szőlőbetegséget.

Megindult a buza árának emelkedése.

Néhány nap óta megindult a buza árának emelkedése s a malmok ma már 75 fillérral felemelték a 00g liszt árát s ennek arányában a tőbi liszt-fajta árát is. A tengerentúli buza értékesítés is új irányokba terelődött és az ottani buzaértékesítő organizációk minden igyekezzel a buza árának emelkedését igyekeznek elősegíteni, jóllehet az Egyesült Államokban jelentős terméskiesés mutatkozik a nagy szárazság következtében és mégis a spekuláció a tavalyi nagy készletek ellenére a vetésterület visszaesését figyelmebe véve, a buza árának erős szilárdulására ren-

dezdekik be és igyekezik mielőbb keresztülvinni a buzaáraknak magasabb színvonalra való emelését. Sajnos az amerikai spekulációt egyelőre a pénztelen dumamenti gazdák erős buzakinálata nem engedi érvényesülni a mi piacainkon, de előre látható, hogy rövidesen a budapesti tőzsde is kénytelen lesz magasabb árakat adni a kétségte-lenül jó minőségű idej magyar buzáért.

Rentabilis üzleti vállalkozáshoz 5—6000 pengő tőkével feles haszonra

társat keressék.

Cim a kiadóhivatalban.

Bécsi gázgyári diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője Schön és Bajai, Baja. Telefon 26. Hajnaid ucca 13.

HÍREK.

Pro memoriam.

Mi, bajaiak, igen feledékenyek vagyunk. Sűrűn megfeledkezünk a város nagy fiairól. Pedig érdemes volna emlékeztetnünk idén őket, hogy a mai kor fiai előtt intő példaként álljanak cselekedeteik. Tegnap, augusztus 10-én is évforduló volt: 1824 augusztus 10-én született Baján a Hengermalom közelében Türr István tábornok, két nemzetnek világhíres szabadsághőse, a marsalai ezer vitéz egyike, I. Viktor Emanuel olasz király főhadsegéde és barátja, aki Garibaldival együtt küzdött ki az olasz nemzet szabadságát. 1924-ben születésének centennariumán ünnepelték is emlékét, róla nevezték el a fiú felső kereskedelmi iskolát, valamint a múlt évben az árvédelmi foylamór laktanyát, de egyébként mindenki megfeledkezett róla. Mi evvel a párral akarunk áldozni emlékének, amikor 106-ik születési évfordulójára tereljük a közfigyelmet.

— Tilos a gyűjtés a „Magyar Gyermekek Hálaalbuma” céljaira. Hazafias Kép és Könyvterjesztő Vállalat nagyszabású akciót kezdeményezett, amelyet az egész országra kiterjesztett. Ügynököket küldött szét, így többek között Bajára és Bácskára is, hogy az egyes családoktól kérjék el gyermekeik arcképét. A terv az, hogy a gyermekek nevével ellátott fényképeket összegyűjtik és azokat mint a Magyar Gyermekek Hálaalbumát elküldik Rothermere lordnak. Mindebben még nem volna kifogásolni való. Az ügynökök azonban olyan színezetet adnak az akciónak, mintha hivatalos ügyről volna szó és a hazafias ügyre való hivatkozással mindjárt 5 pengő előleget is szednek fel a költségekre. A város hatósága most ezután hívja fel a közönség figyelmét, hogy ne ugorják be az ügynököknek, mert kizárólag magánvállalkozásról van szó és ezért az óvatosság nem árt.

— Tömegesen szüntetik be az iskolákat Romániában. A közoktatásügyi minisztérium szakbizottsága elhatározta, hogy a közép és polgári iskolákon kívül egész sor tanítóképző intézetet megszüntet. Megállapították ugyanis, hogy Romániában ezrével vannak állás nélküli tanítók. Így szüntették be az ipariskolákat is.

— Hogyan értelmezik a kommunizisták a kulturát. A berlini kommunizisták „munkás kultur-kiállítását” rendezték, amelyen ugyan hiába keresnénk egy tényleges új kultúra nyomait, de annál sürűbben találkozunk erőfeszítésekkel, amelyek a régi keresztény kultúra letörésére, vagy legalább is kifigurázására törekednek. A kiállítás egyik osztálya pl. templomot ábrázol. Ennek fődíszje a hírhedt karrikaturista Grosz istenkáromló festménye, amely Krisztust gázmaszkkal ábrázolja a feszületen. Ablakfestményei közül az egyik egy kövér papot ábrázol, aki előtt lerongyolódott munkás terdén állva könyörög segítségért. A kép felirata: „Csak az egyék, aki nem dolgozik.” Ugyanott látható XI. Pius pápa karrikaturája is, egyik kezében a szentírás, a másikkal pedig revolvert szegezve a szemlélőre. A pápai ügyvivő és a centurpárt vezetősege feljelentést tett a kiállítás rendezősege ellen. A

rendőrség a pápa karrikaturájának kivételével — el is távolította a kifogásolt kiállítási tárgyak nagyrészét, a rendezőség ellen pedig megindult a bűnvádi eljárás.

— Epe és májbetegségeknel, epék és sárgaság eseteiben természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókura különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve reggel éhgyomorral isszuk. A Ferenc József víz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Elveszett csónak. A bajai államrendőrkapitányság közli: Molnár Imre faluhelypusztai lakos a pákai csendőrsősn bejelentte, hogy múlt hó 29-én éjjel a lakásától 300 méter tá-

volságra elfolyó Dunaparton kikötve volt egy drb. ladikja — ismeretlen módon elszabadult és a Dunán eluszott. A csónak lakattal ellátva nem volt, csak láncszemekbe volt kapcsolva. A nyomozás folyamán megállapították, hogy a nagy szél a csónakot a vizen ide-oda dobálta, minek következtében a lánc kikapcsolódott és a Dunán eluszott. Értéke 50 pengő. A csónak leírása: 5 m hosszú, 110 cm széles, 42 cm oldal magas, 5 q teher befogadó képességű, 8 személy befogadó térségű, 3 és fél méter hosszú láncsal volt kikötve, elől és hátul fenyőfa deszka ülésel ellátva, a bókonya ugyancsak fenyőfából készült. A ladik első orrtökén mélyen M I név van bevágyva. A baloldali előrészen B, 1608. számú bádógtábláscskával Faluhely 4. szám volt ellátva.

műveknek a nagyon demokratikus bicikli.

Evekkel ezelőtt működött is Baján egy Bajai Kerékpár Egyesület, amelynek elnöke Czérnay Imre s ügyvezetője Fischer Simon volt. Rendezett is néhány versenyt és résztvettek az egyesület tagjai az augusztus 20-iki hazafias ünnepélyek felvirágozott bicikli-körzójában, de utána ez az egyesület megszűnt, illetve nem ad magáról hírt.

Az egykor nagyon kedvelt kerékpárversenyeket eleveníti fel augusztus 15-én Horváth Vilmos, a Csepelkerékpár bajai főlerakatos, aki Baja és Csátalja között az országuton oda és vissza kerékpárversenyt rendez. Ezen verseny nemcsak a kerékpársportot lesz hivatva közkedveltebbé tenni, hanem a célja az is, hogy a hazai kerékpárok kiválóan jó minőségűről és megbízhatóságáról mindenki meggyőződjék. Az előkészületek a közönség nagy érdeklődése mellett folyamatban vannak.

1179—kórh. 1930. szám.

Árlejtési hirdetés.

Baja város közkórháza 1930—31 évi szükségletét képező cca 5000 mm I. rendű legalább 5000 calória fűtőértékű hazai eredetű szén, vagy ugyanannyi tojás briquet (Boulet) továbbá cca 6000 mm. hazai eredetű gázpirszén, amennyiben hazai pirszén beszerezhető nem lenne, külföldi eredetű gázpirszén szállítására 1930 évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést tart.

Szabályszerűen felbelyegzett zárt és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórháza 1930—31 évi szén és pirszén szükségletének szállítására” jelzéssel ellátott borítékban a körházigazgatóságához címezten a kórház gazdasági hivatalában nyújtandók be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 2 százaléka készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvben esetleg óvadékképes értékpapírban az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta az ajánlatához csatolandó. Ezen bánatpénzt a szállítás elnyerése esetén 5 százalékra kell kiegészíteni.

A körházigazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a hirdett mennyiségnél többet, vagy kevesebbet is rendelhessen.

Hiányosan felszerelt vagy elkésztetlen beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Vállalati feltételek a körházigazgatóságnál a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

Baja, 1930 évi augusztus hó 9-én.

Dr. Róna Dezső s. k.
m. kir. egészségügyi főtanácsos.
igazgató.

Baján a Belvárosban, Pázmány-utca, az Ertl-féle kert mellett ujonnan épült, adómentes, 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékkeliségekkel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést Mikoleczky Ferenc,
Petőfi Sándor-utca 43.

Baján csak ketten protestáltak tévesen a központi választmánynál az ellen, hogy nem voltak felvéve az országgyűlési képviselőválasztók 1931. évi ideiglenes névjegyzékébe.

Baja város központi választmánya az elmúlt napokban tartotta ülését a város háza kis tanácstermében dr. Puskás Dezső polgármester helyettes elnöke alatt. Az ülés előadójá dr. Madarász Lajos városi első aljegyző volt. Az ülésen a központi választmány választott tagjai közül ötven jelentek meg, de így is határozatképes volt.

A központi választmány ülését a törvény értelmében az tette szükségessé, hogy az országgyűlési képviselőválasztók 1931. évi ideiglenes névjegyzékébe ellen a kihagyások miatt beérkezett felszólamlásokat elbírálja. Most csak az ideiglenes névjegyzékből való kihagyás miatt lehetett a törvény szerinti felszólamlani. A központi választmányhoz két felszólamlás érkezett: mindkettőt érdemi tárgyalás nélkül hivatalból utasította vissza a központi választmány, mert csak a kihagyás ellen lehet felszólalni akkor, amikor már elkészült az ideiglenes névjegyzék; de az ellen, hogy valaki nincs felvéve a választói listába, nem lehet felszólalni a törvény értelmében s így az illetőknek is a jövő évi összeírás során kell jelentkezniük. Az elutasító határozatot

közszemlére tették ki, de az illetőket egyébként is értesítik felszólamlásuk refúziójáról avval, hogy az ellen 15 napon belül a Közigazgatási Bírósághoz intézendő beadványban kereshetnek jogorvoslatot.

A két felszólamlás repudiálása tehát azt jelenti, hogy semmiféle változás nem történt egyelőre az ideiglenes névjegyzéken. Változás csak akkor lesz, ha úgy október 15-ike tájt megjön az Országos Bűntügyi Nyilvántartó Hivataltól az értesítés, hogy kik a büntetett előéletűek, akiket ki kell hagyni a névjegyzékből. Ezt a munkát december 31-ig ejtik meg s az ideiglenes névjegyzékből végleges névjegyzék lesz.

Baján 1930-ban 6569 választó volt, 1931-ben kevesebb lesz 23-mal, vagyis 6546 választó nevét tartalmazza az ideiglenes névjegyzék.

A Baja városával egy választókerületet alkotó Vaskút községben 1930-ban volt 2114, a jövő évben lesz 2132 választó, vagyis 18-cal több, mint az idén.

Baján és Vaskuton a helyzet így alakul: 1930-ban volt 8683, míg 1931-ben 8678 lesz.

SPORT.

Kerékpár-verseny Baja és Csátalja között oda és vissza.

Valamikor igen divatos és szívesen kultivált sport volt a kerékpározás. Ujabban azonban egyes cégek galvanizálják csak éltre ezt a haldokló sportot. Annál inkább érthetetlen a kerékpárversenyek elhanyagolása, mert hiszen a világon millió és millió ember használja a kerékpárt. A bajai rendőrségnek a múltban közel 1500 kerékpár volt nyilvántartva; az új rend szerint pedig eddig 645 kerékpártulajdonos kapott fényképes igazolványt. Ezek a számok is mind a bicikli közkedveltségét és nagy elterjedtségét igazolják, vagyis azt, hogy a száguldó gépek és közlekedési eszközök korában egyike a legszimpatikusabb jár-

Háromszobás
utcai lakás
mellékkeliségekkel kiadó.
Attila-utca 25.

U-R-A-N-I-A

1930. augusztus 13-án szerdán d. u. fél 6 és este fél 9 órakor.

Az universal filmgyár legnagyobb szabású filmje

Az operaház fantomja

a csunaság tragédiája 10 felvonásban. Főszerepben Lon Chaney, Marry Philbin és Normann Kery.

Kisérő filmje:

Arany karaván

filmregény 7 felv.

Ezen filmet a cenzura bizottság csak 16 éven felülieknek engedélyezte.

Kéavező idő esetén az estli előadás a kertben.

PRIMA

gázgyári diókoks, porosz diókoks és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

